

Dictamen 1/2024

En data 2 de gener de 2024, d'acord amb el que estableix l'article 171.3 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, ha estat tramès per a consulta al Consell d'Educació de Catalunya el projecte normatiu següent:

Avantprojecte de llei de l'estatut de municipis rurals

ANTECEDENTS LEGALS

Primer

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix a l'article 21.1 que totes les persones tenen dret a una educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat. La Generalitat ha d'establir un model educatiu d'interès públic que garanteixi aquests drets.

Segon

Igualment, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix a l'article 131.2.c) que correspon a la Generalitat la creació, el desenvolupament organitzatiu i el règim dels centres públics.

Tercer

La Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació determina a l'article 72.3 que el Govern ha d'establir les condicions que permetin agrupar i considerar com un únic centre educatiu diversos centres públics d'una mateixa zona educativa, i també diversos centres públics d'educació infantil i primària d'una zona escolar rural

Quart

El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres públics, en la disposició addicional quinzena, determina les condicions de centre únic per a les zones escolars rurals.

CONSIDERACIONS GENERALS

1. EL Consell d'Educació de Catalunya valora positivament la inclusió dels articles 44 i 45 en l'Avantprojecte de llei de l'estatut de municipis rurals, ja que contribueixen al desenvolupament organitzatiu dels centres educatius rurals i a la consolidació del seu règim com a centres públics.

CONSIDERACIONS AL TEXT

1. Es considera de canviar el títol del Capítol IV a què corresponen els articles 44 i 45 d'"Escolarització" a "Educació", ja que convindria incorporar a l'articulat de l'Avantprojecte disposicions educatives, tenint en compte que els municipis no tenen competències en aspectes educatius i que cal no limitar aquestes disposicions a l'educació obligatòria.
2. A l'article 44, es proposa afegir, a continuació del final del redactat, el text següent:

“, sense perjudici dels serveis que pugui prestar la zona escolar rural de l'àrea a què pertanyi el municipi, tot garantint el model d'escola catalana de la Zona Educativa Rural i tot al llarg i ample de la vida, incloent-hi les activitats extraescolars”

3. Es proposa la següent redacció alternativa de l'article 44:

Tots els municipis rurals que tenen infants en edats obligatòries i preobligatòries (de 0 a 16 anys, o d'1 a 16 anys) han de oferir espais educatius en el propi municipi per a poder fer efectiu el dret dels infants a l'educació, tot seguint els criteris establerts en l'àmbit rural, per a fer efectiva l'escolarització el més propera possible.

Només quan aquesta no sigui possible perquè hi ha un baix nombre d'infants i joves, s'escolaritzarà fora del municipi, sempre buscant el mínim impacte possible als infants i joves.

4. A l'article 44, es proposa canviar “educació primària i educació secundària obligatòria” per “educació bàsica” considerant que aquest terme inclou l'educació primària, educació secundària i formació professional bàsica.

5. Es proposa la següent redacció alternativa de l'article 45:

L'educació plena dels infants i joves inclou espais de lleure educatiu i d'activitats que van més enllà de l'espai d'escolarització reglat. Els municipis rurals han de poder oferir, també, aquests espais als seus infants i joves. Per a fer-ho es crea un mecanisme de finançament extraordinari a través de la inclusió d'una variable addicional de recepció de fons complementaris per aquells municipis rurals que, d'acord amb els criteris del departament competent en matèria d'educació, tenen centres educatius rurals.

6. Es proposa la inclusió d'un article addicional amb el següent redactat:

Quan no es pugui fer efectiva l'escolarització al propi municipi, es buscarà escolaritzar en el municipi més proper i sempre intentant respectar l'assistència als municipis més propers que siguin de la seva influència. Si es tracta de municipis que formen part o han format part d'una estructura escolar supramunicipal (ZER) serà prioritari que els infants i joves estiguin escolaritzats en un municipi de la mateixa ZER.

7. Es proposa la inclusió d'un article addicional amb el següent redactat:

Sempre que sigui possible pel nombre d'infants, les escoles situades en municipis rurals inclouran la llar d'infants rural en el propi edifici o en un edifici annex, vinculat al centre.

També s'hi pot incloure el primer cicle de l'ensenyament secundari obligatori, sempre que concorrin les condicions necessàries per a la seva efectivitat.

8. Es proposa la inclusió d'un altre article addicional amb el següent redactat:

L'ensenyament secundari obligatori i formació professional bàsica ha de poder-se dur a terme en espais rurals, com més propers millor al municipi dels alumnes. Per aquest motiu es crearan centres educatius d'educació secundària vinculats a les ZER en municipis rurals, sempre que es donin les condicions per a fer-los efectius.

9. Es proposa la inclusió d'un article addicional més amb el següent redactat:

Així mateix, els centres escolars situats en municipis rurals tenen unes necessitats derivades de les seves condicions especials (poc nombre d'alumnes, distàncies entre les poblacions, escàs o nul sistema de transport públic...). Aquests centres disposaran d'un finançament especial per poder donar resposta a les necessitats derivades de la seva especial condició i poder oferir a l'alumnat els serveis necessaris per a fer efectiu el seu dret a l'educació tot afavorint l'equitat.

El Ple del Consell d'Educació de Catalunya, reunit el 13 de febrer de 2024, ha estudiat la proposta elaborada per la Comissió de Programació i ha aprovat per 28 vots a favor i 1 vot en blanc aquest Dictamen.

La secretària

Neus Agut Horna